Lietas Nr. C32208814
Lietas arhīva Nr. C-2088-14/2

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2014.gada 25.aprīlī

Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesa

šādā sastāvā: tiesnese I.Meldere

rakstveida procesā Jēzusbaznīcas ielā 6, Rīgā, izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu. Tiesa

konstatēja

2014.gada 22.janvārī tiesā saņemta prasītājas /pers. A/ maza apmēra prasība pret atbildētāju /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu, kurā lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja bērna /pers. C/ uzturam uzturlīdzekļus 85,36 EUR ik mēnesi.

Prasītāja norāda, ka ar atbildētāju ir kopīgais bērns – dēls /pers. C/, kura uzturam lūdz piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus 85,36 EUR apmērā ik mēnesi.

Prasītāja prasības pieteikumā norādīja, ka nevēlas uzklausīšanu tiesas sēdē.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} pantu, 2014.gada 14.februārī atbildētājam uz deklarētās dzīvesvietas adresei nosūtīts prasības pieteikuma noraksts rakstveida paskaidrojumu sniegšanai, kam pievienots izraksts no Civilprocesa likuma 74.panta par pušu civilprocesuālajām tiesībām, kā arī atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21}panta otrajā daļānoteiktajam, atbildētājam izskaidrots, ka paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā, kā arī par to, ka atbildētājs var lūgt lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Tiesā nav saņemts atbildētāja rakstveida paskaidrojums vai iebildums uz prasību, kā arī nav norādījis, ka vēlas lietas uzklausīšanu tiesas sēdē.

Tā kā atbildētājam paziņots par prasības pieteikumu un atbildētājs netika sniedzis iebildumus par prasību, ne prasītāja, ne atbildētājs nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, tiesa neuzskata, ka lieta būtu iztiesājama tiesas sēdē, bet gan izskatāma rakstveida procesā saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} pantu.

2014.gada 3.aprīlī pusēm nosūtīti paziņojumi par lietas izskatīšanu rakstveida procesā.

Pārbaudījusi un izvērtējusi lietas materiālus, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa nosaka, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

No lietas materiālos esošās 1997.gada 13.maijā izsniegtās dzimšanas apliecības /apliecības numurs/ redzams, ka 1997.gada 7.maijā piedzimis /pers. C/, kura vecāki ir /pers. B/ un /pers. A/, dzim. /uzvārds/.

Līdz ar to, no lietas materiālos esošās bērna dzimšanas apliecības konstatējams, ka atbildētāja bērnam lietas izskatīšanas laikā ir 16 gadi.

No prasības pieteikuma izriet, ka pašlaik bērns atrodas prasītājas aprūpē, tātad viņas dzīvesvietā, kamēr atbildētājs savu dzīvesvietu deklarējis citā adresē.

Līdz ar ko un ņemot vērā bērna vecumu, nav pamata apšaubīt, ka ikdienas aizgādību pār ar atbildētāju kopīgo nepilngadīgo bērnu /pers. C/ pašlaik īsteno prasītāja, savukārt atbildētājs līdzekļus bērna uzturam nesniedz. Atbildētājs šo faktu nav apstrīdējis.

Tiesa ņem vērā minētos apstākļus, un to, ka vecāku pienākums apgādāt nepilngadīgus bērnus ir absolūts, un bērnam ir jānodrošina iespēja izglītoties, saņemt pienācīgu uzturu, medicīnisko aprūpi, mājokli, attīstīt savas fiziskās un intelektuālās spējas atbilstoši vecumam un interesēm, tiesa atzīst, ka bērnam ir nodrošināma iespēja saņemt no saviem vecākiem regulāru, materiālu atbalstu, kas vajadzīgs bērna ikdienas aprūpes realizācijai un vajadzību apmierināšanai.

Civillikuma 179.panta pirmā un otrā daļa nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas,

ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem. Savukārt saskaņā ar šās normas piekto daļu, minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto iztikas minimumu un bērna vecumu.

Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.punkts nosaka, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai - 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, un pēc 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumiem Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" no 2014.gada 1.janvāra minimālās mēneša darba algas apmērs ir 320 *euro*.

Līdz ar to uz prasības iesniegšanas un lietas izskatīšanas laiku Ministru kabineta noteiktais minimālais uzturlīdzekļu apmērs no 2014.gada 1.janvāra bērnam līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai atbilst 80 EUR, un pēc 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 96 EUR apmēram.

Prasītāja ir norādījusi piedzenamo summu 85,36 EUR bērnam un lūdz tiesu piedzīt uzturlīdzekļu apmēru, kas ir mazāks, nekā nosaka Ministru kabinets.

Tiesa atzīst, ka atbildētājam neatkarīgi no viņa mantiskā stāvokļa ir pienākums nodrošināt bērnu uzturam līdzekļus Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā. Tāpat tiesa ņem vērā, ka prasības summu norāda prasītājs, bet tiesa saskaņā ar Civilprocesa likuma 92.pantu taisa spriedumu par prasībā noteikto prasības priekšmetu un uz prasībā norādītā pamata, nepārsniedzot prasījuma robežas. Šajā gadījumā prasītāja pieprasa uzturlīdzekļu apmēru, kas ir mazāks par Ministru kabineta noteikto minimālo bērna uzturlīdzekļu apmēru.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

No prasības pieteikuma un lietas materiāliem kopumā nav redzams, ka atbildētājs būtu veicis regulārus uzturlīdzekļu maksājumus, kā arī atbildētājs nav iesniedzis tiesā nekādus iebildumus pret prasību vai pierādījumus par regulāru maksājumu veikšanu prasībā norādītajā apmērā. Līdz ar to tiesai nav pamata apšaubīt prasītājas norādīto, ka atbildētājs nav pienācīgi piedalījies bērna uzturēšanā.

Izvērtējusi pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pilnībā pierādīta un apmierināma. Atbildētājs nav izmantojis savas likumā paredzētās tiesības – nav apstrīdējis prasības pieteikumā minētos faktus, nav lūdzis lietas iztiesāšanu tiesas sēdē, no kā secināms, ka atbildētājam nav pamatotu iebildumu pret prasību.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka prasītājas prasība ir apmierināma pilnībā, piedzenot no atbildētāja par labu prasītājai uzturlīdzekļus bērna uzturam ik mēnesi 85,36 EUR.

Nosakot, ka uzturlīdzekļi piedzenami līdz pilngadībai, tiesa ņem vērā, ka atbilstoši Civillikuma 177.panta pirmajai daļai bērns ir vecāku aizgādībā līdz pilngadības sasniegšanai, līdz ar ko uzturlīdzekļi par labu prasītājam piedzenami tikai līdz bērna pilngadībai.

Civilprocesa likuma 5.panta sestā daļa paredz, ka piemērojot tiesību normas, tiesa ņem vērā judikatūru.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augustā lietā Nr. SKC-556 izteikta atziņa, ka iztulkojot Latvijas Republikas Satversmes 92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, tas ir, pielietojot tiesību normu tulkošanas sistēmisko metodi, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo prasības celšanas brīdī attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā.

Līdz ar to tiesa uzskata, ka ar tiesas spriedumu uzturlīdzekļu maksāšanas pienākuma sākuma brīdi var noteikt prasības celšanas brīdi, t.i., 2014.gada 22.janvāra.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 203.panta ceturto daļu ja pēc tam, kad likumīgā spēkā stājies spriedums, ar kuru no atbildētāja piespriesti periodiski maksājumi, mainās apstākļi, kas ietekmē maksājumu apmēra vai ilguma noteikšanu, katra puse ir tiesīga, iesniedzot jaunu prasību, prasīt maksājumu apmēra vai termiņa grozīšanu.

Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu prasītāji atbrīvoti no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnam.

Civilprocesa likuma 42.panta pirmā daļa nosaka, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bija atbrīvots, piedzenami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punkts nosaka, ka prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas pirmā punkta „a" apakšpunktu no prasības summas 1 024,32 EUR (85,36 EUR x 12 mēneši = 1 024,32 EUR) atbildētājam valsts labā nomaksājama valsts nodeva 153,65 EUR apmērā.

Tādējādi saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktu, 35.panta pirmās daļas 3.punktu un 42.panta pirmo daļu no atbildētāja par labu valstij piedzenama valsts nodeva 153,65 EUR apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}pantu atbildētājam nosakāms maksimālais termiņš – 10 dienas, sprieduma labprātīgai izpildei

daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu valsts ienākumos.

Pamatojoties uz iepriekš minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 97., 192., 193., 204.[1] un 250.[25]pantu, tiesa

nosprieda

Apmierināt /pers. A/ maza apmēra prasību.

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus bērna /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam 85,36 EUR (astoņdesmit pieci *euro,* trīsdesmit seši centi) ik mēnesi, sākot no 2014.gada 22.janvāra, un līdz bērna pilngadības sasniegšanai.

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos tiesas izdevumus - valsts nodevu 153,65 EUR (viens simts piecdesmit trīs *euro*, sešdesmit pieci centi).

Sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgas izpildes termiņš ir 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Valsts nodeva maksājama uz šādiem rekvizītiem: Saņēmējs: Valsts kase, Reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, Konta Nr. /konta numurs/, Saņēmēja banka: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, Iemaksas mērķis: dati lietas identificēšanai.

Sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgas izpildes gadījumā maksājumu apliecinošs dokuments iesniedzams Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesā.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesai 20 dienu laikā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesā.

Tiesnese I.Meldere